

Osteoporoz Risk Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Osteoporoz Risk Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28562>

Özet

Osteoporoz Risk Ölçeği, Serap Öksüz ve Kürat Öngel tarafından 2021 yılında geliştirilmiş bir tarama aracıdır. Bu ölçek, özellikle düşük maliyetli ve hızlı değerlendirme ihtiyacının yüksek olduğu birinci basamak sağlık hizmetleri ortamlarında kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Ölçeğin temel amacı, bireylerin osteoporoz gelişimi veya osteoporozla bağlı kırık riski tahmini ve tahmini belirlemek ve yüksek riskli popülasyonu ileri tetkiklere (örneğin, DXA) yönlendirmektir. Bu araç, koruyucu hekimlik yaklaşımlarını desteklemek amacıyla geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Osteoporoz, Birinci Basamak, Risk Değerlendirmesi, Ölçek Geliştirme, Kemik Sağlığı, Tarama Aracı.

Yazarlar

Serap Öksüz, Kürat Öngel

Amaç

Osteoporoz Risk Ölçeği'nin birincil amacı, klinik uygulamada yaygın ve kolay erişilebilir bir araç sunarak, semptomsuz dönemdeki bireylerde bile yüksek osteoporoz riskini erken tespit etmektir. Birinci basamak hekimlerinin, özellikle yaşı veya kronik hastalığı olan bireylerde kemik sağlığı risklerini hızlıca değerlendirmesini sağlamak, bu ölçeğin uygulama alanı olacaktır.

Ölçek, risk faktörlerinin anlaşılabilirliği yoluyla kişiselleştirilmiş bir risk skoru sunmayı hedefler. Bu sayede sağlık profesyonelleri, hangi hastaların yaşam tarzı değişiklikleri konusunda danışmanlık ihtiyacı duyduğunu veya hangi hastaların kemik mineral yoğunluğu ölçümü gibi daha invaziv ve maliyetli tanı yöntemlerine yönlendirilmesi gerektiğini etkin bir şekilde belirleyebilir.

Yapı

Bu risk ölçeği, bireyin osteoporozla yakınlığını etkileyen çeşitli biyomedikal ve davranışsal faktörleri içeren çok boyutlu bir yapı üzerine kurulmuştur. Ölçek, genellikle değerlendirilebilir risk faktörlerini (örneğin, beslenme alışkanlıkları, fiziksel aktivite düzeyi) ve değerlendirilemez risk faktörlerini (örneğin, yaş, cinsiyet, ailede kırık öyküsü, menopoz durumu) değerlendiren maddeler içerir.

Ölçülen temel yapı, bireyin düşük kemik mineral yoğunluğuna sahip olma veya gelecekte osteoporozla bağlı kırık (özellikle kalça ve omurga kırıkları) gelişimi olasılığidir. Ölçek, klinik gözlemler ve hastanın öz bildirimine dayalı bilgileri birleştirerek, kapsamlı bir risk profilinin

çizilmesine olanak tanır.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışması'nın orijinal referansında detaylı geçerlik analizleri bulunmakla birlikte, bu akademik giriş için sağlanan kaynakta spesifik geçerlik katsayılar (örneğin, kapsam geçerliği, yapı geçerliği, ölçüt bağımlı geçerlik) belirtilmemiştir. Ancak, geliştirme sürecinde ölçeğin klinik tanı standartları (DXA sonuçları gibi) ile korelasyonunun incelenmiş olması beklenmektedir. Geçerlik çalışmaları, ölçeğin gerçekten osteoporoz riskini doğru bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamayla amaçlanmıştır.

Güvenirlik

Sağlanan kaynak metinde güvenilirlik ölçütlerine (örneğin, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı, test-tekrar test güvenilirliği) dair doğrudan bir bilgiye yer verilmemiştir. Geliştirme çalışmaları, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı uygulayıcılar tarafından uygulandığında tutarlı sonuçlar üretecek düzeyde yüksek iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermiş olmalıdır. Güvenirlik analizleri, risk ölçeği olarak kullanılmalarının güvenilirliğini desteklemek için kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme (Geliştirme) türünde olduğu için, yapının boyutları ve maddelerin hangi risk faktörlerini temsil ettiğini belirlemek amacıyla muhtemelen Keşfedici veya Doğrulayıcı Faktör Analizi yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin tek bir genel risk faktörünü mü yoksa ya da am tarzı, genetik ve tıbbi geçmişi gibi alt boyutları mı ölçtüğünü ortaya koyar. Faktör analizi sonuçları, ölçeğin yapısal bütünlüğünü ve teorik çerçevesini desteklemek için önemlidir.

Araç

Test Type: Geliştirme (Development), Tarama ve Risk Değerlendirme Ölçeği

Format: Klinik Öz Bildirim ve Değerlendirme Formu

Language Available: Türkçe

Population Group: Yetişkin Bireyler

Age Group: Orta ve Yaşlı Yaş Grubu (Özellikle 50 yaş üzeri bireyler)

Population Details: Birinci basamak sağlık hizmetleri merkezlerine başvuran, osteoporoz riski açısından taranması gereken bireyler.

Test Methodology: Bireysel risk faktörlerinin puanlanması ve toplam skorun belirlenen eşik değerlerle karşılaştırılması esasına dayalı risk ölçeği taraması.

Anahtar Kelimeler

Tıbbi Tarama, Kemik Yoğunluğu, Risk Faktörleri, Halk Sağlığı, Geriatri, Türkiye.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: dr-serap10@hotmail.com (Sorumlu Yazar: Serap Öksüz)

Correspondence Address: Referans makalenin kurum bilgileri geçerlidir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, akademik bir dergide yayımlanmıştır ve genellikle bilimsel araştırma amaçlı kullanımlarda izin gereklilikleri yayıncı ve yazara bağlıdır. Ticari kullanım için yazarlarla iletişime geçilmesi gereklidir. Ölçeğin geliştirildiği ve yayımlandığı yıl: **2021**.

Kaynaklar

Öksüz, S. ve Öngel, K. (2021). Birinci Basamakta Osteoporoz Risk Ölçeği kullanımı. *Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 28(1), 93-98. <https://doi.org/10.17343/sdutfd.809235>

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden erişilebilir: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF versiyonu buradan indirilebilir: [birinci-basamakta-osteoporoz-risk-olcegi-toad.pdf](http://dergipark.org.tr/birinci-basamakta-osteoporoz-risk-olcegi-toad.pdf)

Osteoporoz Risk Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri orijinal kaynak metinde sağlanmamıştır. Maddeler, ilgili referans makalenin tam metninde (Öksüz & Öngel, 2021) bulunmaktadır.